

تردید بورس در تغییر فاز

بورس تهران که چند روزی است برای تغییر فاز مردد مانده، در یک ساعت ابتدایی معاملات روز شنبه، موفق شد وارد فاز صعودی یا گاوی شود. براساس تعاریف مالی رفتاری، هر گاه نماگر یک بازار نسبت به کف پیشین خود، با افزایش بیش از ۲۰ درصدی همراه شود، از اصطلاح بازار گاوی استفاده می‌شود.

به گزارش سایت خبری پرسون، محمد امین خدابخش نوشت: نگاه سرمایه‌گذاران به متغیرهای بنیادی اثرگذار بر وضعیت سودآوری سهام از مهم‌ترین دلایل رشد صبحگاهی نماگرهای بورسی بود؛ جایی که سهام پالایشی پس از اعلام نرخ خوراک، گزارش‌های حسابرسی‌شده سال ۹۹ خود را با تعدیل مثبت سود منتشر کردند و توانیر نیز اعلام کرد صنایع فولادی و سیمانی مجاز هستند از ساعت ۲۴ تا ۸ صبح تا سقف مشخص، نسبت به تولید اقدام کنند.

با این حال فعال شدن فروشندگان به دلیل غلبه نگاه کوتاه‌مدت به معاملات و پابرجا بودن هراس به وجود آمده از ریزش طولانی مدت قیمت‌ها در ۱۰ ماه ریزشی بورس مانع خروج خرس‌ها در پایان معاملات دیروز شد. تکمیل فاز گاوی شاخص به روز دیگری موکول شد.

روند صعودی بازار سهام همچنان تداوم دارد با این حال این روند چندان که باید جان‌دار نیست و همین امر سبب شده تا در روزهای گذشته شاهد بازگشت بورس تهران به مدار گاوی و گذر از بازار خرسی نباشیم. بر این اساس در روز شنبه هر چند در یک ساعت ابتدایی شاخص کل توانسته بود وارد فاز گاوی شود اما در ادامه با فشار عرضه مواجه شد. از این رو برآیند تغییرات رخ داده در بازار سرمایه نتوانست بازار را به رشد لازم برای تغییر فاز برساند و بورس نیز مجبور بود این روز را با رشد ۰/۴۴ درصدی شاخص کل که بیش از هر چیز مرهون رشد نمادهای پالایشی بعد از تعدیل مثبت سود ۹۹ این شرکت‌ها بود، به اتمام برساند. این در حالی است که در این روز خبر امکان تولید شبانه در صنایع مختلف که به دلیل کمبود برق توان تولید نداشتند، مطرح شد و رشد قیمت شیر نیز زمینه را برای رشد قیمت در سایر کالاهای لبنی هموار کرد. این‌طور که به نظر می‌آید در حال حاضر بورس خلاف روند ماه‌های ابتدای سال، به استقبال عوامل بنیادی رفته و در روزهای پیش رو نیز توجه بیشتری به اخبار اثرگذار بر وضعیت درآمدزایی صنایع خواهد داشت.

بازار سهام همچنان یک قدم با گاوی شدن فاصله دارد و در حالی که بسیاری از سرمایه‌گذاران در آستانه ۲۰ درصدی شدن رشد شاخص بورس از کف آن به انتظار تداوم روزهایی بهتر در این بازار نشسته‌اند، نماگر اصلی تالار شیشه‌ای همچنان در مسیر صعود، بدقلقی می‌کند. بر این اساس روز گذشته نیز برآیند خرید و فروش‌ها در این بازار نتوانست رشدی قابل توجه را در میانگین وزنی قیمت‌ها حاصل کند و شاخص کل بورس به همین دلیل رشد چندان‌ی نکرد. در این روز نماگر اصلی بازار سهام تنها ۰/۴۴ درصد رشد کرد. به موجب این امر سطح شاخص یاد شده ضمن ثبت رشد ۵ هزار و ۷۰۰ واحدی به سطح یک میلیون و ۳۱۱ هزار واحدی رسید. به این ترتیب حالا شاخص سهام تنها یک رشد ۰/۲۷ درصدی می‌خواهد تا فاز صعودی این نماگر قطعی شود.

این‌طور که به نظر می‌آید بازار سهام در مواجهه با شرایط کنونی اقتصاد کشور و تمامی جنبه‌های مشرف بر بازار سرمایه به دنبال دلایل بهتری برای برون رفت از این شرایط است. با وجود این همین تعلل در رشد بیشتر تقاضا که می‌تواند قیمت‌ها را افزایش دهد، موجب شد بورس در ابتدای معاملات روز نخستین هفته شرایط بهتری را شاهد باشد. در ابتدای داد و ستدهای این روز تقاضا در بسیاری از نمادها نسبت به عرضه پیشی گرفت و در حالی که برای مدت‌ها بورس تهران شاهد بیشتر شدن ارزش صفوف خرید در مقابل صفوف فروش نبود، این اتفاق نیز محقق شد.

در حال حاضر دیگر شاید کمتر کسی باشد که در بطن این بازار در حال داد و ستد سهام باشد و به این مساله فکر کند که اوضاع بازار سهام خراب خواهد شد. البته همچنان بسیاری از اشخاص حقیقی فعال در این بازار دست به عصا عمل می‌کنند. این‌طور که به نظر می‌رسد بر اثر عواملی همچون طولانی شدن مذاکرات احیای برجام و به سبب آن نامعلوم بودن اوضاع دلار در آینده بسیاری از سرمایه‌گذاران همچنان نمی‌توانند با اطمینان به آینده بازارهای مالی ایران نگاه کنند. از طرفی دیگر به سبب آنکه رویکرد اقتصادی رئیس‌جمهور بعدی مشخص نشده چندان واضح نیست که آینده بازار سرمایه دقیقاً به کدام سو می‌رود. با وجود این کم بودن صف‌های فروش موجود در بازار شنبه حکایت از این واقعیت دارد که دیگر اصرار چندان‌ی به فروش سهام در بازار مربوطه وجود ندارد.

روز گذشته در حالی ارزش صف‌های خرید به حدود ۱۶۲ میلیارد تومان رسید که ارزش صفوف فروش به رغم وزن کمتر نسبت به کل نمادهای معامله شده (۱۰ درصد) به حدود ۲۰۹ میلیارد تومان رسید. این در حالی است که در پایان معاملات روز شنبه از کل ۳۱۵ نماد معامله شده تنها ۱۳ درصد نمادها صف خرید داشتند. تعداد صفوف فروش این روزها در حالی به ۱۰ درصد از کل نمادهای معامله شده رسیده که تا همین دو ماه قبل وزن این نمادها از کل سهام مجاز به معامله در بورس به بیش از ۸۰ درصد نیز می‌رسید.

با این حال همان‌طور که در گزارش‌های قبلی نیز اشاره شد نشانه‌های خوش‌بینی به بازار نسبت به گذشته بسیار بیشتر از قبل افزایش یافته است. برای مثال در حالی طی روزهای گذشته انتقال سهام از حقوقی‌ها به حقیقی‌ها کمتر شده که تا همین چندی قبل حقوقی‌ها تقریباً بدون وقفه در حال خرید سهام از سهامداران خرد بودند. این در حالی است که طی روز گذشته به طور خالص ۹۵ میلیارد تومان از سهام تحت تملک حقوقی‌ها به اشخاص حقیقی منتقل شد. از این رو به نظر می‌آید که به رغم تعلل شاخص کل بورس در حال حاضر اوضاع بازار سرمایه نه تنها از گذشته بهتر شده، بلکه همچنان می‌توان به آینده آن امیدوار بود. معاملات روز شنبه در حالی خاتمه یافت که ارزش معاملات خرد در بورس ۵ هزار و ۵۳ میلیارد تومان بود که

در مقایسه با روزهای قبل در سطح مطلوبی قرار دارد. در واقع از ابتدای سال ۱۴۰۰ تاکنون ارزش معاملات خرد به ثبت رسیده در روز شنبه، از لحاظ رکورد سنجه یاد شده سومین ارزش معاملات خرد به ثبت رسیده از لحاظ مقداری است.

نفع و ضرر بی‌برقی صنایع

از اعداد و ارقام بازار اگر بگذریم، در معاملات روز گذشته نکاتی بیشتر از تغییر در آمار و ارقام معاملاتی وجود داشت. روز گذشته کمبود ظرفیت تولید برق در کشور مجدداً بر قیمت کالاهایی نظیر سیمان اثر گذاشت. همان طور که در گزارش‌های قبل به آن اشاره شد. در روزهای گذشته همزمان با افزایش مصرف در فصل گرم سال بسیاری از واحدهای تولیدی به دلیل نبود برق از مدار تولید خارج شدند. همین امر سبب شد تا در طول این مدت بسیاری از واحدهای تولیدکننده سیمان و برق نیز قادر به تداوم فعالیت خود نباشند؛ عاملی که به کاهش موجودی و متعاقباً افزایش قیمت این کالاها منجر شد.

دقیقاً به همین دلیل است که در روزهای گذشته قیمت کالاهایی نظیر سیمان و فولاد در ایران افزایش یافته و بسیاری بر این باور هستند که تداوم این وضعیت به دلیل واسطه‌ای بودن کالاهای یاد شده می‌تواند اثر مهمی بر بهای سایر کالاها بگذارد. دقیقاً به همین دلیل بوده که در روزهای گذشته اخبار متنوعی نظیر خرید برق از کشورهای همسایه و لزوم افزایش ظرفیت به سمع و نظر مردم رسیده و شرایطی نظیر آزاد بودن شیفت شبانه تا ۵۰ درصد دیماندر برای صنایع متضرر شده از این وضعیت اعمال شده است. این‌طور که به نظر می‌آید اگر از این روش برای تداوم تولید واحدهای صنعتی استفاده شود، این احتمال می‌رود که با افزایش تولید شاهد تداوم نیافتن روند افزایشی در قیمت کالای یاد شده باشیم.

این مساله اگر چه ممکن است در تالار نقره‌ای بورس کالا روندی منفی را به نمایش بگذارد، با وجود این تقریباً به جز سیمانی‌ها برای بسیاری از صنایع بورسی خبری خوب محسوب می‌شود، چرا که کاهش تولید به دلیل ممنوعیت ناشی از نبود برق در صورت تداوم می‌تواند ضربه‌ای جدی به درآمدزایی شرکت‌ها در سال مالی جاری وارد کند. بر اساس آنچه در گزارش‌های پیشین نیز به آن اشاره شد در شرایط کنونی با کاهش تولید، بسیاری از شرکت‌ها به دلیل نبود موجودی انبار در بسیاری از صنایع یا احتیاط فروشندگان در عمل نمی‌توانند برای مدت طولانی به عرضه کالاهای مورد نیاز بازار بپردازند و همین امر سبب خواهد شد تا کمبود در بازار بدون آنکه صنایع را از این بابت با افزایش درآمد روبه‌رو کند، منجر به گرانی کالاها شود. به هر روی قیمت سیمان از جمله آن ارقامی است که می‌تواند به واسطه کاهش میزان کمبود برق اندکی در بازار کاهش پیدا کند.

بازتاب افزایش نرخ در پالایشی‌ها

در معاملات روز گذشته وزن یک صنعت بسیار پررنگ بود. در حالی که بازار سهام نتوانست در طول این روز از سد خرس‌ها بگذرد و به راحتی وارد فاز گاوی شود، با وجود این صنعت پالایشی که به تازگی افزایش نرخ گرفته است نتوانست به کمک بازار سهام و ناگر آن بیاید و با توجه به وزن و اهمیتی که در میان صنایع فعال در بازار دارد به سبزشدن شاخص آن کمک کند. بر اساس آنچه در روزهای گذشته روی تارنمای کدال قرار گرفته است، محاسبه نرخ خوراک پالایشی‌ها که پیش از این بر مبنای نرخ فوب خلیج فارس تعیین می‌شد هم اکنون متناسب با نرخ‌های صادراتی تغییر کرده است و از این بابت تمامی پالایشی‌ها شاهد افزایش سود خواهند بود.

همین امر سبب شد تا در روزهای اخیر نمادهای فعال در این صنعت اقدام به افشای اطلاعات با اهمیت کنند و در خلال این افشای انجام شده خبر از افزایش درآمد پیش‌بینی‌شده برای سال مالی قبل بدهند. آن‌طور که در کدال آمده به موجب تغییر ایجاد شده در سود، پالایش نفت تهران با رشد ۳۱ درصدی سود ۱۴۷۷ تومانی خواهد پرداخت و پالایش نفت شیراز به موجب تعدیل مثبت ۴۰ درصدی سود خود را به ۲۱۰۷ تومان افزایش داد. پالایش لاوان که در فراپورس با نماد «شاوان» معامله می‌شود با افزایش ۹۷ درصدی رقم ۱۷۹۷ تومانی را برای سود سال ۹۹ پیش روی سرمایه‌گذاران قرار داد.

در روزهای اخیر خبر تعدیل سود پالایشی‌ها به حدی برای بازار سرمایه حائز اهمیت بود و از لحاظ حسابداری اهمیت داشته که دهقان‌دهنوی ریاست سازمان بورس طی نامه‌ای فوری و مهم به بیژن زنگنه، وزیر نفت خواهان رفع مانع عدم امکان برگزاری مجمع سالانه از بابت این تغییر بااهمیت شده بود.

تورم به نفع بازار

این روزها اما بازار سهام به جز در نمادهای پالایشی یا سیمانی و فولادی در سایر صنایع نیز اخباری تقریباً مناسب نظاره کرده است. یکی از این موارد رشد قیمت شیر خام به ۶۴۰۰ تومان است که اگر چه برای کلیت اقتصاد کشور خبری دلگرم‌کننده نیست با این حال به سهامداران شرکت‌های لبنی این پیام را می‌دهد که با افزایش درآمد از این ناحیه احتمالاً به زودی سایر محصولات لبنی نیز با افزایش قیمت روبه‌رو شوند.

با توجه به اینکه در هفته‌های اخیر بسیاری از مواد مورد نیاز برای پرورش دام با کمبود و افزایش قیمت روبه‌رو بوده‌اند و همچنین کسری بودجه‌ای که بیم پولی شدن (چاپ پول) را به دنبال دارد، این انتظار اصلاً بعید نیست که در ماه‌های پیشرو بسیاری از صنایع به سبب عواملی همچون رشد قیمت مواد اولیه یا مسائل داخلی صنعت اقدام به افزایش نرخ محصولات خود کنند. همین امر سبب شده تا در روزهای گذشته شاهد رشد تقاضا برای بسیاری از نمادهای کوچک بازار سرمایه و صنایعی باشیم که به دلیل وزن کم در شاخص کل بورس چندان به چشم نمی‌آیند.

توجه: مطلب مندرج صرفاً دیدگاه نویسنده است و رسانه پرسون در قبال آن هیچ موضعی ندارد.